

СИЛЛАБУС

**2023-2024 оку жылының күзгі семестрі
«6B02302- Аударма ісі» білім беру бағдарламасы**

Пәннің ID және атауы	Білім алушының өзіндік жұмысы (БӘЖ)	Кредиттер саны			Кредиттердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОБӘЖ)
		Дәрісте р (Д)	Семинар сабакта ры (СС)	Зерт. сабакта р (ЗС)		
91399 Көркем аударма	4		6		6	7

ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ

Оқыту түрі	Циклы, компоненті	Дәріс түрлері	Семинар сабактарының түрлері	Корытынды бақылаудың түрі мен платформасы
Оффлайн	БП. Жоғары оқу орны компоненті		Семинар-талқылау, коллоквиум	Универ, жазбаша
Дәріскер (лер)	Қалиолла Ардақ			
e-mail:	jdemesin@gmail.com			
Телефоны:	+7 707 8079800			

ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ

Пәннің мақсаты	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)	ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)
Пәннің мақсаты-екі жақты аударма процесінде тілдік бірліктерді түрлендіру жолдары, әдістері мен тәсілдерін және аудармашы ретінде кәсіби қызметті жүзеге асыратын әдеби мәтіндерді аударудағы практикалық дағдыларды қалыптастыру арқылы студенттерді жүйелі турде таныстыру, аудармашы	ОН1. Студенттерді әртүрлі көркем мәтіндерді аударудың ерекшеліктерімен таныстыруға арналған практикалық курс; әлемнің сыртқы суреттерінің түпнұсқалығын, стилистикалық және мәдени ерекшеліктерін көрсету дағдысын қалыптастыру; көркем мәтінді алдын ала трансляциялық талдау дағдыларын дамыту, аударма стратегияларын және әдістерін тандау; әдеби мәтіндерді аудару дағдыларын дамыту.	ЖИ1.1 Әдеби шығармаларды аудару әдістері мен тәсілдерін анықтау; ЖИ1.2 Тәжірибе жүзінде көркем мәтінмен жұмыс жасау дағдыларын қалыптастыру; ЖИ1.3 Көркемшығармаларды бір тілден екінші тілге аудару және сонымен қатар ауызша және жазбаша сөйлеу кезінде аударма ерекшеліктерін ескеру;
	ОН2. Көркем мәтін құрылышының үлгілері мен оның негізгі функцияларын сипаттау.	ЖИ2.1 Лексиканы саяси әдебиеттерді, газет мәтіндерін бір тілден екінші тілге аударған кезде қолдана білу;

дайындауга кәсіби құзыреттілікті қалыптастыру.		ЖИ2.2 Қоғамдық-саиси сипаттағы мәтіндерді аудару ерекшеліктерін жүйелеу;
	ОН3. Көркем аударма принциптерін, әдістерін және тәсілдерін қолдану;	ЖИ2.3 Қоғамдық-саиси мәтіндер аударуды түрлендірудің әдістері мен ерекшеліктерін сипаттау; ЖИ3.1 Зерттелетін тілдің аударма теориясы тілдік аспектілерін анықтау; ЖИ3.2 Оқылатын тілдің әрекетінің лексикалық, грамматикалық, сөзжасамдық құбылыстары мен тілдің функционалдылығының заңдылықтары, оның функционалдық түрлері туралы лингвистикалық білім жүйесін көрсету;
	ОН4. Көркем аудармалардың грамматикалық, лексикалық және стилистикалық аспектілерін жіктеу, көркем аудармаларды және оның нәтижелерін талдау кезінде аударудың негізгі модельдерін, аударма түрлендірулерін және оларды пайдалану әдістерін жүйелеу.	ЖИ3.3 Оқытын шет тілі мен ана тілінің фонетикалық, грамматикалық, лексикалық ұқсастықтары мен айырмашылықтарын талдау және ажырату; ЖИ4.1 Аударылған материалды талдау; ЖИ 4.2 Материалдарды жинау және сарапау;
	ОН5. Көркем шығарма аудару негізінде, оку зерттеу жобаларын ұйымдастыру.	ЖИ5.1 Көркем мәтіндерді аударуды топтық талқылау; ЖИ5.2 Қазіргі заманғы әдістемелер мен технологияларды, ақпараттық және мультимедиялық құралдарды қолданып, презентация әзірлеу.
Пререквизиттер		
Постреквизиттер	жок	
Оқу ресурстары	Негізгі: 1.翻译理论。北京语言大学出版社。2017年 2.汉哈翻译教材》卡尔拜，土尔汉.新疆教育出版社，2019，乌鲁木齐。	

- 3.《汉哈翻译教材》(中文版), 黑纳亚提、达布尔、怒尔巴合提、古丽努尔、卡克木译, 新疆科技卫生出版社, 2015年, 乌鲁木齐。
4. Ван Жыкуй «Университетке арналған аударма оқулығы»(Қытай тілінде) Шандон үниверситеті баспасы 2006 жыл, Жинан қаласы.
5. «Дэнь Сяопин тандамалы шығармалары» З-том, Ұлттар баспасы 2015 жыл Пекин.
6. Лиулюн, Ли Хышин, Шу Дапиң «Университетке арналған жаңа аударма оқулығы» (Қытай тілінде) Өлем білімдері баспасы 2017 жыл, Пекин.

Қосымша:

1. М.Г.Фролова, М.В. Румянцева. Пособие по переводу на закрепление и повторение грамматики. Восточная книга (Восток- Запад, Муравей) 2018-128с.
2. Е.М. Сорокина, И.А. Мошенко, А.А. Острогская. Грамматика китайского языка в таблицах. Восточная книга (Восток- Запад, Муравей) 2018-160 с.
3. А.П. Кошкин. Элементарная грамматика китайского языка. Восточная книга (Восток- Запад, Муравей) 2016- 480 с
4. A practical Chinese grammar for foreigners. Sinolingua, Beijing. 2015

Интернет-ресурстар:

- 1.<https://bkrs.info/>
- 2.<https://zhonga.ru/>
- 3.<https://zhongwen.com>

**Пәннің
академиялық
саясаты**

Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен айқындалады. Күжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді.

Ғылым мен білімнің интеграциясы. Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оку үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университеттің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикаллық) сабактар, зертханалық сабактар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оку сабактары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӘЗ, БӘЗ тапсырмаларына біріктіреді.

Сабакқа қатысуы. Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

Академиялық адалдық. Практикаллық/зертханалық сабактар, БӘЖ білім алушының дербестігін, сынни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа «Корытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оку жылының күзгі/көктемгі семестрінін корытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі» тәрізді құжаттармен регламенттеледі.

	Инклузивті білім берудің негізгі принциптері. Университеттің білім беру ортасы гендерлік, національно-культуралық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық деңсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден горі не істей алатындығы болып табылады. Әртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күштейтеді. Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, jdemesin@gmail.com арқылы кеңестік көмек ала алады. МООС интеграциясы (massive openline course). МООС-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар МООС-ка тіркелуі қажет. МООС модульдерінің өту мерзімі пәнді оку кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек. Назар салыңыз! Өр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (kestesinde) көрсетілген, сондай-ақ МООС-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оку жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі				Бағалау әдістері
Баға	Баллдардың сандық баламасы	% мәндегі баллда	Дәстүрлі жүйедегі баға	
A	4,0	95-100	Өте жақсы	Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытушың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген.
A-	3,67	90-94		Формативті бағалау – күнделікті оку қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауга, киындықтарды анықтауга, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабактар (пікірталастар, викториналар, жарыссыздар, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады.
B+	3,33	85-89	Жақсы	Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӘЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді менгеру деңгейін анықтауга және тіркеуге мүмкіндік береді. Оку нәтижелері бағаланады.
B	3,0	80-84		Формативті және жиынтық бағалау
				% мәндегі баллдар Оқытушы

			Оқытушы бағалаудың өз түрлерін енгізеді немесе ұсынылған нұсқаны қолданады	өзінің баллдарға бөлуін күнтізбеке (кестеге) сәйкес пункттерге енгізеді. <u>Емтихан және пән бойынша корытынды балл өзгермейді.</u>
B-	2,67	75-79	Dәрістердегі белсенділік	5
C+	2,33	70-74	Практикалық сабактарда жұмыс істеуі	20
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық	Өзіндік жұмысы
C-	1,67	60-64		Жобалық және шығармашылық қызметі
D+	1,33	55-59		Корытынды бақылау (емтихан)
D	1,0	50-54		ЖИЫНТЫҒЫ
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз	100
F	0	0-24		

ОҚУ КУРСЫНЫҢ МАЗМУНЫН ИСКЕ АСЫРУ КҮНТІЗБЕСІ (КЕСТЕСІ). ОҚЫТУДЫҢ ЖӘНЕ БІЛІМ БЕРУДІҢ ӘДІСТЕРИ.

Апта	Тақырып атаяу	Сағат саны	Макс. балл
Модуль 1 АУДАРМАНЫҢ ҚЫСҚАША ТАРИХЫ			
1	СС1. Аударманың қысқаша тарихы. СС 1. Аударманың басқа салалармен байланысы.	2 2	10
2	СС 2. Аударма теориялық сипаты мен міндеті СС 2. Аударма және улттық мәдениет.	2 2	10
3	СС 3. Сөз мағынасын түсіну және жеткізу. СС 3. Сөз мағынасын түсіну және жеткізу. ОБӘЖ 1. БӘЖ 1 орындау бойынша консультация.	2 2 1	
4	СС 4. Көркем мәтіндерді талдау. СС 4. Көркем мәтіндерді түсіну және аудару.	2 2	10
5	СС 5. Сөз мағынасының ұнамдылығы және ұнамсыздығы. СС 5. Синонимдерді таңдал қолдану ОБӘЖ 2. БӘЖ 1. 巴金选集.	2 2	10 15
Модуль 2 АУДАРМА ӘДІСТЕРІ МЕН АУДАРМА ШЕБЕРЛІГІ			
6	СС 6. Фразеологизмдердің аударылуы. СС 6. Фразеологизмдердің аударылуы.	2 2	10
7	СС 7. Неологизмдердің аударылуы. СС 7. Неологизмдердің аударылуы. ОБӘЖ 3. БӘЖ 2. 鲁迅选集	2 2 1	10 15
АБ 1			
8	СС 8. Сөз қосу өнері. СС 8. Сөз қосу өнері.	2 2	8
9	СС9. Сөз қысқарту өнері. СС 9. Сөз қысқарту өнері.	2 2	8
	ОБӘЖ 4. БӘЖ 3 орындау бойынша консультация.		
	СС 10. Сөз мағынасының ұласпалығы және өзгертіп аударылуы.	2	

	СС 10. Сөз мағынасының ұласпалығы және өзгертіп аударылуы.	2	
10	СС 10. Сөз мағынасының ұласпалығы және өзгертіп аударылуы.	2	8
Модуль 3 АУДАРМА ШЕБЕРЛІГІ			
	СС 11. Сөз мағынасын нақтылау және абстракциялау.	2	
11	СС 11. Сөз мағынасын нақтылау және абстракциялау.	2	8
	ОБӨЖ 5. БӨЖ 3. 李白诗歌		18
	СС 12. Қытай тіліндегі кейбір сөз таптарының аударылуы.	2	
12	СС 12. Қытай тіліндегі кейбір сөз таптарының аударылуы.	2	8
	СС 13. Бастауыштың аударылуы.	2	
	СС 13. Зат есімдердің аударылуы.	2	8
13	ОБӨЖ 6. БӨЖ 4 орындау бойынша консультация	2	
	СС 14. Толықтауыштың аударылуы.	2	
14	СС 14. Етістіктің шақтарын аудару.	2	8
	ОБӨЖ 7. БӨЖ 4. Сан есім мен мөлшер сөздердің аударылуы (жоба)	1	18
	СС 15. Анықтауыштың аударылуы.	2	
15	СС 15. Есімдіктердің аударылуы	2	8
АБ 2			100
Корытынды бақылау (емтихан)			100
Пән үшін жиынтығы			100

Декан Н.Б. Ем

Кафедра менгерушісі Керимбаев Е.А.

Дәріскер Калиолла А.

Ж.С.